

Bijna 20% patiënten legt meer dan tien kilometer af voor spoedrecept

Afstand tot dienstapothek is gemiddeld zeven kilometer

De SFK onderzoekt welke hemelsbrede afstand patiënten afleggen om in de avond, nacht of op zondag (spoed) medicatie op te halen. Ruim 80% van de patiënten betreft deze medicatie binnen tien kilometer van hun woonwijk; voor 50% is dat gemiddeld binnen vier kilometer.

Voor geneesmiddelen die patiënten gedurende de avond, de nacht of op zondag (ANZ) nodig hebben, kunnen zij doorgaans niet bij hun eigen apotheek terecht en zijn ze aangewezen op dienstapotheken. Om de afstand te bepalen die patiënten afleggen om in de ANZ-periodes een receptgeneesmiddel te verkrijgen, selecteerde de SFK de verstrekkingen in het eerste kwartaal van 2015 waarvoor apothekers een tarief in rekening brachten met een ANZ-component.

Op basis van de vier cijfers van de postcode bepaalde de SFK de afstand tussen het adres van de patiënt en dat van de dienstapothek. Vanwege privacyaspecten zijn van de apotheekbezoekers wel de vier cijfers van de postcode bij de SFK bekend, maar niet de letters. Een postcodegebied van vier cijfers komt globaal overeen met een woonwijk. Daarmee is de afstand tussen het adres van de patiënt en dat van de apotheek binnen dit onderzoek altijd de hemelsbrede afstand tussen de middelpunten van die postcodegebieden. Als beide adressen in hetzelfde viercijferige postcodegebied liggen, kan de SFK geen afstand bepalen en wordt die afstand als nul kilometer meegeteld. Landelijk komt de gemiddelde af-

stand tussen een patiënt en de dienstdoende apotheek uit op 7,3 kilometer. In (groot)stedelijke gebieden is die gemiddelde afstand 5,7 kilometer en in sterk landelijke gebieden 10,2 kilometer. In bijna 10% van de ANZ-verstrekkingen is sprake van loopafstand. Dat wil zeggen een afstand van minder dan één kilometer. Bij ruim een op de vier verstrekkingen woont de patiënt nog altijd in de directe nabijheid van de ANZ-apotheek, op minder dan twee kilometer. Iets minder dan 2% van de ANZ-medicatie wordt verstrekt door apotheken op meer dan vijftig kilometer van het huisadres van de patiënt.

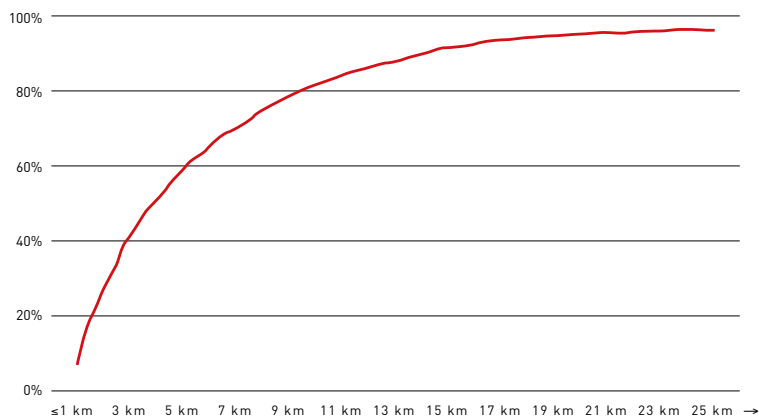
De cijfers bevatten ook de afstanden van patiënten die door vakantie, familie- en vriendenbezoek of om een andere reden buiten de eigen regio een beroep moeten doen op een dienstapotheek. Daardoor is het resultaat van dit onderzoek niet één op één te gebruiken als uitkomst van

een onderzoek naar de bereikbaarheid van, of de afstand tot, de dichtstbijzijnde dienstapotheek. Het zegt alleen iets over de daadwerkelijke gemiddelde hemelsbrede afstand tussen het woonadres van de patiënt en dat van de ANZ-apotheek die werd bezocht.

Geen relatie met tarief

De SFK vond geen relatie tussen de afstand van de patiënt tot de dienstapotheek en de hoogte van het door de apotheek in rekening gebrachte tarief. Deze met zorgverzekeraars overeengekomen kostendekkende tarieven voor farmaceutische zorg in de ANZ-periodes kunnen tussen verschillende dienstapotheken sterk uiteenlopen. Uit de cijfers blijkt wel dat patiënten die voor hun ANZ-recept naar een poliklinische apotheek gaan die ook tijdens de ANZ-periodes geopend is, gemiddeld bijna een kilometer meer afleggen. ■

Helft van patiënten binnen vier kilometer van dienstapotheek

CUMULATIEF PERCENTAGE PATIËNTEN EN HUN AFSTAND NAAR DIENSTAPOTHEEK (EERSTE KWARTAAL 2015).